

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Број 595/1

Датум 03.03.2023

Београд

На основу члана 65 Закона о високом образовању („Сл. гласник РС“ бр. 88/17, 73/18, 67/19, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021- др. Закон) и чланова 36 и 37 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду, Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду на IV редовној седници одржаној 21. фебруара 2023. године донело је

ОДЛУКУ

Усваја се Правилник о начину и поступку пријаве и оцене научне заснованости теме докторске дисертације.

Правилник о начину и поступку пријаве и оцене научне заснованости теме докторске дисертације саставни је део ове одлуке.

ДЕКАН
ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА

Проф. др Ива Драшкић Вићановић

Доставити:

- Деканском колегијуму,
- Секретару,
- Центру за докторске студије,
- Архиви.

На IV редовној седници, одржаној 21. фебруара 2023. године, Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду донело је

ПРАВИЛНИК О НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ПРИЈАВЕ И ОЦЕНЕ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Члан 1.

Овим Правилником ближе се уређује начин и поступак пријављивања теме докторске дисертације и оцене научне заснованости теме докторске дисертације на Универзитету у Београду – Филолошком факултету (у даљем тексту: Факултет), у складу с општим актом Универзитета у Београду (у даљем тексту: Универзитет) којим се уређују докторске студије.

ПОДНОШЕЊЕ ПРИЈАВЕ

Члан 2.

Студент докторских студија стиче право да пријави докторску дисертацију када стекне 120 ЕСПБ.

Студент подноси пријаву теме докторске дисертације Центру за докторске студије Факултета (у даљем тексту: Центар), у електронском облику и преко Архиве Факултета, на обрасцу прописаном од стране Универзитета.

Пријава садржи елементе прописане општим актом Универзитета, с тим што се образложење теме сачињава у складу с Прилогом 1, који је саставни део овог Правилника.

УТВРЂИВАЊЕ ПРЕДЛОГА КАТЕДРЕ

Члан 3.

Центар за докторске студије прослеђује пријаву катедри чији је члан предложени ментор. Изузетно, ако првонаведена ужа научна област предложене теме припада делокругу рада неке друге катедре, а не оне с које је ментор, пријава се прослеђује тој катедри.

Веће катедре разматра Пријаву у року од 30 дана од дана када јој је прослеђена и утврђује, уз консултације са предложеним ментором, предлог састава Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације (у даљем тексту: Комисија), укључујући и председника Комисије, и предлог ментора за израду докторске дисертације (у даљем тексту: ментор), и те предлоге упућује, преко Центра, Већу докторских студија на давање сагласности.

Веће Катедре не може без сагласности кандидата предложити за ментора лице различито од оног које је предложено у Пријави.

Веће катедре после разматрања може закључити да предложена тема не припада ужој научној области која се изучава на катедри, у ком случају Центар

упућује Пријаву другој надлежној катедри на разматрање, ако таква катедра постоји.

Уколико ниједна катедра којој је Пријава достављена не утврди предлог састава Комисије и предлог ментора у року од 90 дана од подношења Пријаве, или ако су се све катедре којима је Пријава достављена донеле закључак из претходног става, управник Центра прослеђује Пријаву Већу докторских студија као Пријаву без предлога катедре.

САСТАВ КОМИСИЈЕ

Члан 4.

Комисију могу чинити три или пет наставника или истраживача из научне области којој припада тема докторске дисертације, од којих су најмање два из уже научне области којој припада тема докторске дисертације (а ако је наведено више ужих научних области – из првонаведене уже научне области), и који испуњавају услове за наставника на докторским студијама, према стандардима за акредитацију.

Најмање један члан Комисије мора бити у радном односу на Факултету с најмање 30% радног времена.

Најмање један члан Комисије је спољни члан. Спољни члан Комисије не може бити у радном односу на Факултету, не може бити наставник у пензији ангажован на мастер или докторским студијама на Факултету, не може бити професор емеритус који је у то звање изабран на предлог Факултета и не може бити наставник који у тренутку предлагања Комисије има важећи уговор о допунском раду на Факултету.

Ако предложена дисертација има контрастивни или компаративни карактер (поређење једног језика са другим, односно једне књижевности са другом и сл.), најмање један члан Комисије мора бити биран за ужу научну област другонаведеног језика, односно другонаведене књижевности.

Уз предлог састава Комисије катедра доставља писану изјаву (која може бити у слободној форми и у електронском облику) сваког предложеног члана да прихвата чланство у Комисији и влада језиком на ком је написана Пријава.

Ако се за члана Комисије предлаже наставник или истраживач са иностране високошколске или научне установе, катедра и предложени ментор прибављају и уз предлог достављају још и:

- податке о еквиваленту његовог наставног односно научног звања у систему звања у Републици Србији, осим ако је реч о наставнику односно истраживачу у установи из државе са територије бивше СФРЈ;

- основне библиографске податке који га квалификују за чланство у Комисији.

Ако је предлог уредан, управник Центра прослеђује га Већу докторских студија.

МЕНТОР И КОМЕНТОР

Члан 5.

Предложени ментор мора бити наставник Факултета који се налази на листи ментора, о којој евиденцију води Центар, на основу одлука Наставно-научног већа, у складу са стандардима за акредитацију студијских програма

докторских студија, и који има референце из научне области којој припада тема докторске дисертације.

Ако се предложени ментор налази на листи ментора у тренутку утврђивања предлога на Катедри, сматра се да за ту дисертацију задовољава услове из претходног става до окончања поступка пријаве докторске дисертације, а ако је одређен за ментора – до одбране исте докторске дисертације.

Изузетно, када за то постоје оправдани разлози, за ментора се може одредити и лице ван Факултета, са наставне или научне установе у Републици Србији, које испуњава услове прописане стандардима за акредитацију докторских студија, а у складу с општим актом Универзитета.

Лице из наставне или научне установе ван Републике Србије може бити предложено за ментора односно првог ментора само у случајевима предвиђеним општим актом Универзитета.

У оправданим случајевима, ако природа предложеног истраживања то налаже, може се предложити и одредити и други ментор (коментор).

Коментор може бити и лице ван Факултета, са домаће или стране наставне или научне установе, које испуњава услове који су овим чланом прописани за ментора.

САГЛАСНОСТ ВЕЋА ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА НА ПРЕДЛОГ КАТЕДРЕ

Члан 6.

Веће докторских студија разматра Пријаву, предлог састава Комисије и предлог за ментора на првој наредној седници, а најкасније у року од 45 дана и приликом разматрања посебно води рачуна о следећем:

- 1) да ли предложена тема припада наведеној научној области и ужој научној области (или ужим научним областима);
- 2) да ли је ужа научна област (или првонаведена ужа научна област, ако их је више) у делокругу рада катедре која је предложила састав комисије и ментора;
- 3) да ли лице предложено за ментора може бити ментор на основу општих аката Универзитета и овог Правилника, те да ли има радове који га квалификују за ментора у изради предложене дисертације;
- 4) да ли предложени састав Комисије испуњава услове прописане општим актима Универзитета и овим Правилником;

Ако су услови из претходног става испуњени, Веће докторских студија даје сагласност на Пријаву, предлог састава Комисије и предлог за ментора, и прослеђује их, с целокупном документацијом, Наставно-научном већу на даљи поступак.

Ако неки од услова из става 2 није испуњен, Веће докторских студија ће Пријаву и предлоге комисије и ментора вратити катедри, са захтевом да се уочени недостаци отклоне.

Дајући сагласност, Веће докторских студија може, ако нађе за потребно, приложити и своје примедбе на образложење теме или предлоге за измене или допуне његовог садржаја, које је Комисија дужна да размотри на одбрани теме.

РАЗМАТРАЊЕ ПРИЈАВЕ БЕЗ ПРЕДЛОГА КАТЕДРЕ

Члан 7.

Ако добије Пријаву без предлога катедре, Веће докторских студија разматра да ли предложена тема припада научној области за коју је Факултет матичан, односно ужој научној области која се изучава на Факултету.

Ако установи да предложена тема не припада научној области за коју је Факултет матичан или да предложена тема не припада ниједној ужој научној области која се изучава на Факултету, Веће докторских студија одбацује Пријаву с одговарајућим образложењем и о томе обавештава Центар и докторанда.

Ако установи да предложена тема припада научној области за коју је Факултет матичан и да припада ужој научној области која се изучава на Факултету, Веће докторских студија, након консултација с предложеним ментором и, по потреби, катедрама, докторандовим ментором студија и управником Центра, утврђује предлог састава Комисије и предлог за ментора, у складу с одредбама овог Правилника, у року од 30 дана од добијања Пријаве и, након што Центар прибави све потребне прилоге из чл. 4 овог Правилника, упућује овај предлог Наставно-научном већу.

ИЗБОР КОМИСИЈЕ

Члан 8.

Комисију бира Наставно-научно веће, на основу сагласности односно предлога из чл. 7 односно 8, као и Пријаве с целокупном документацијом.

Наставно-научно веће може:

- донети одлуку о избору Комисије у предложеном саставу;
- донети одлуку о неизбору Комисије у предложеном саставу и враћању предлагачу на дораду.

Одлука из претходног става доставља се Центру за докторске студије, кандидату, ментору и свим члановима Комисије.

Одлука о неизбору из ст. 2 овог члана мора бити образложена.

Сваки члан Наставно-научног већа који има научни степен доктора наука може, најкасније седам дана након седнице Наставно-научног већа, у писаном облику, преко Центра за докторске студије, упутити Комисији примедбе односно предложити измене или допуне било ког елемента из образложења теме докторске дисертације.

У случају доношења позитивне одлуке из става 2 овог члана, све образложене примедбе и предлоге измена и допуна из претходног става Комисија је дужна да размотри на одбрани теме.

ОДБРАНА ТЕМЕ

Члан 9.

Комисија у договору с докторандом заказује одбрану теме, која се одржава у року не краћем од 8 дана и не дужем од 30 дана од доношења одлуке о избору Комисије. Датум и место одбране с приложеном Пријавом објављују се на интернет страници Факултета.

Одбрана теме докторске дисертације одржава се на Факултету, јавна је и присуствује јој и предложени ментор и евентуално коментор. У случају спречености, део Комисије, као и предложени ментор одн. коментор, могу одбрани присуствовати онлајн, али кандидат и најмање један члан Комисије морају бити на Факултету, на заказаном месту одржавања одбране.

Комисија у разговору са кандидатом, а, по потреби, и са предложеним ментором односно коментором, нарочито процењује следећа питања:

- 1) да ли докторанд показује суштинско разумевање свега што је навео у образложењу и, евентуално, експозеу, те да ли је упућен у резултате досадашњих истраживања релевантних за предложену тему да ли показује да влада научним одн. појмовно-терминолошким апаратом;
- 2) да ли предложени рад има одлике изворног научног истраживања које може дати нетривијалне резултате, релевантне за развој дате научне дисциплине, њену примену, односно развој научне мисли уопште, те да ли је у образложењу јасно наведену у чему се састоји конкретан допринос предложеног истраживања;
- 3) да ли је тема по обиму постављена адекватно;
- 4) да ли је предложени наслов јасан, прецизан и адекватно формулисан одн. да ли добро представља тему истраживања;
- 5) да ли су хипотезе од којих се полази у истраживању научно релевантне;
- 6) да ли је материјал на ком ће бити спроведено истраживање репрезентативан за дату тему и одабран тако да омогући одговарајућу анализу;
- 7) да ли је предвиђена методологија у складу са одабраним предметом, материјалом и циљевима истраживања;
- 8) да ли су предлози измена и допуна које су предложили Веће докторских студија или чланови Наставно-научног већа (ако их је било) оправдани.

Члан 10.

По обављеном разговору са кандидатом, Комисија након већања доноси једну од следећих одлука:

- 1) да је докторанд „одбранио тему“ и да Комисија предлаже Наставно-научном већу да одобри предложену тему без измена и допуна;
- 2) да је докторанд „одбранио тему уз измене и допуне“ и да Комисија доноси позитивно мишљење о предлогу теме уз нужне измене и допуне, и предлаже Наставно-научном већу да одобри тако измењен и допуњен предлог теме;
- 3) да докторанд „није одбранио тему“ и да Комисија предлаже Наставно-научном већу да је не одобри.

Одлука из т. 2 не може бити таква да се изменама и допунама суштински мењају тема, предмет истраживања или (првонаведена) ужа научна област.

Након што донесе одлуку, Комисија уноси у записник, а докторанду саопштава каква одлука је донета, у чему се састоје нужне измене и допуне (ако је донета одлука из т. 2), односно који су разлози за негативно мишљење о предложеној теми (ако је донета одлука из т. 3).

Ако је донета одлука из т. 2, докторанд својим потписом у записнику потврђује да је сагласан са свим нужним изменама и допунама. Ако није сагласан, Комисија преиначује своју одлуку и доноси негативно мишљење из т. 3.

Саопштавањем одлуке и потписивањем записника, одбрана теме се завршава, а председник Комисије се задужује да, на основу мишљења свих чланова Комисије, сачини Извештај.

Комисија одлуке доноси већином гласова свих својих чланова, јавним изјашњавањем. Сви чланови Комисије дужни су да поштују аутономност научног деловања, уважавају и толеришу разлике у ставовима и мишљењима, али и да штите интегритет професије и научне критеријуме које тема докторске дисертације мора задовољавати.

Учешће у Комисији је радна обавеза њених чланова.

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ И ФОРМИРАЊЕ НОВЕ КОМИСИЈЕ

Члан 11.

Извештај Комисије сматра се уредним ако је сачињен у складу с Прилогом 2 овог Правилника и ако га је потписала већина чланова Комисије.

Уредан Извештај, у штампаном и електронском облику, председник Комисије доставља, преко Центра, Наставно-научном већу у року од 30 дана од дана од одржавања одбране теме.

Копију Извештаја у електронском облику Центар доставља и докторанду.

Ако председник Комисије не достави, преко Центра, уредан Извештај Наставно-научном већу у року из овог ст. 2 члана или обавести управника Центра да не може поднети уредан извештај, управник Центра иницира предлагање и именовање нове Комисије и о томе обавештава Наставно-научно веће.

Нова Комисија из претходног става образује се сходном применом чл. 3–8 овог Правилника, с тим да у њој морају бити промењена најмање два члана у односу на ранију Комисију, и у њу не могу бити именовани чланови који претходно нису потписали Извештај а нису доставили издвојено мишљење у предвиђеном року.

Након именовања нове Комисије, понавља се поступак одбране теме сходном применом чл. 9–10 овог Правилника.

ОДЛУЧИВАЊЕ НА ННВ

Члан 12.

Одлуку о прихватању теме докторске дисертације и одређивању ментора доноси Наставно-научно веће Факултета, на основу Извештаја Комисије.

Ако ментор пре доношења одлуке из претходног става повуче сагласност о прихватању менторства, нови предлог за ментора утврђује се сходном применом чл. 2–7 овог Правилника. У том случају, одбрана теме се не понавља, а постојећи Извештај се разматра уз исправку у вези с новим предлогом за ментора, ако се Комисија на седници Наставно-научног већа с тим сложи и ако новопредложени ментор није члан Комисије. Ако је новопредложени ментор члан Комисије, формира се нова Комисија, сходном применом чл. 3–8 овог Правилника и поново организује одбрана теме.

Наставно-научно веће разматра Извештај на првој наредној седници, а најкасније у року од 45 дана од дана достављања Извештаја.

У дневном реду за седницу Наставно-научног већа, уз тему и састав Комисије назначује се и одлука коју Комисија предлаже: „предлаже се усвајање предлога теме без измена и допуна”, „предлаже се усвајање предлога теме са изменама и допунама” или „предлаже се одбијање предлога”.

У материјалима за седницу Наставно-научног већа уз Извештај се даје и Пријава са свим прилозима, сагласност Већа докторских студија, одлука о именовању Комисије, примедбе одн. предлози за измене и допуне, ако их је било, као и записник са одбране теме.

Размотривши Извештај, Наставно-научно веће факултета може донети:

- 1) одлуку о прихватању теме и одређивању ментора;
- 2) одлуку о неприхватању теме и неодређивању ментора;
- 3) закључак о одлагању са предлогом у ком делу и на који начин је потребно да се Извештај измени или допуни и у ком року.

Одлука из претходног става доставља се Центру за докторске студије, кандидату, ментору и свим члановима Комисије.

Негативна одлука Наставно-научног већа из става 6. т. 2 овог члана мора бити образложена.

ПОВЛАЧЕЊЕ ПРИЈАВЕ

Члан 13.

До разматрања Извештаја на седници Наставно-научног већа, докторанд може у било ком тренутку повући Пријаву писменом изјавом, у ком случају се поступак пријаве обуставља, а докторанд може поднети нову Пријаву.

Ако је повукао Пријаву након што је одржана одбрана теме, докторанд уз нову Пријаву поново плаћа накнаду предвиђену општим актима Факултета.

РОКОВИ

Члан 14.

Рокови из овог Правилника не теку од 25. децембра до 15. јануара и од 15. јула до 31. августа.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 15.

Овај Правилник ступа на снагу даном доношења на седници Наставнонаучног већа, а примењује се на све пријаве теме докторске дисертације поднете од 1. октобра 2023. године.

ДЕКАН

ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА

Проф. др Ива Драшкић Вићановић

Прилог 1

Образложење теме обавезно садржи следеће елементе:

- 1) назив научне области којој тема претежно припада, према општем акту Националног савета за високо образовање. Као научна област обавезно се наводи најмање једна од области за које је Факултет матичан, у складу са Статутом Факултета и општим актом Националног савета за високо образовање
- 2) назив уже научне области којој припада тема, према Статуту Факултета;
- 3) области истраживања којима припада тема (нпр. језик (српски/енглески/руски ...), књижевност (српска, енглеска, руска...), фонологија, синтакса, анализа дискурса, обрада природних језика, версификација, наратологија, компаратистика итд.);
- 4) предмет научног истраживања;
- 5) радни наслов докторске дисертације;
- 6) основне хипотезе од којих се полази у планираном истраживању;
- 7) циљ истраживања и очекиване резултате;
- 8) теоријски оквир на који ће се истраживање ослањати;
- 9) оквирни опис материјала који ће се користити и метода за његову анализу;
- 10) оквирни план истраживања;
- 11) оквирни списак литературе која ће се користити;
- 12) предлог ментора за израду докторске дисертације, с пописом објављених радова који га квалификују за менторство предложене дисертације. 13) писмену сагласност предложеног ментора (и евентуално коментора).

Образложење теме пише се на српском језику, а ако је предложена тема на језику различитом од српског, онда и на том језику.

Прилог 2.

Извештај Комисије обавезно садржи следеће елементе:

- 1) основне податке о кандидату и дисертацији (име, презиме и биографију кандидата, предлог теме, податке о претходном школовању кандидата и о оствареним ЕСПБ бодовима на докторским студијама и оцену важнијих радова кандидата);
- 2) предложени наслов дисертације (ако се наслов који предлаже Комисија разликује од радног наслова који је навео докторанд у Пријави, навести и радни наслов и разлоге због којих је измењен)
- 3) предмет и циљ дисертације (показати да је реч о оригиналној идеји значајној за развој науке, њену примену, односно развој научне мисли уопште);
- 4) основне хипотезе од којих ће се полазити у истраживању (хипотезе које ће се научно потврдити или оборити);
- 5) методе које ће се у истраживању применити;
- 6) очекиване резултате и научни допринос (конкретно навести очекивани допринос одређеној области науке);
- 7) оквирни списак литературе;
- 8) датум одбране теме и одлуку Комисије с одбране теме;
- 9) интегрисане измене и допуне у односу на оно што је докторанд навео у Пријави односно образложењу теме које је Комисија сматрала нужним (ако је на одбрани теме донета одлука „одбранио тему уз измене и допуне“)
- 10) одговор на примедбе или предлоге за за измену или допуну предложене теме од стране Већа докторских студија (из чл. 6, став 4) или чланова Наставно-научног већа (из чл. 8, став 5), ако их је било;
- 11) закључак;
- 12) име и референце предложеног ментора; 13) датум и потписе чланова Комисије.

Бр. 353/1
13. 02. 2023 20 ____ год.

БЕОГРАД
На основу члана 46 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду и члана 8 Правилника о Већу докторских студија Филолошког факултета, Веће докторских студија Филолошког факултета на II редовној седници, одржаној 7. фебруара 2023. године, донело је

ОДЛУКУ

Усваја се предлог Правилника о начину и поступку пријаве и оцене научне заснованости теме докторске дисертације и упућује Наставно-научном већу Филолошког факултета на одлучивање.

Председник Већа докторских студија
Филолошког факултета

Veran Stanojević
Проф. др Веран Станојевић

Доставити:

- Наставно-научном већу,
- Деканском колегијуму,
- Одсеку за опште и правне послове,
- Архиви.

13. 4 2023
Relj